

Selahattin Demirtaş ülke tarihinde benzeri görülmemiş tarzda politika yapıyor, edebiyat aracılığıyla politika... Yazdığı öykü kitapları ve son olarak romanıyla sürekli gündemde kalıyor, hakkında bazıları saçma denilebilecek düzeyde tartışmalar yapılıyor, böylece dört duvar arasında bulunmasına rağmen sürekli gündemde kalıyor. Doğal olarak politik görüşleri ve haksız olarak hapiste tutulması da sürekli gündem oluyor.

Ek olarak HDP ve CHP Demirtaş'ın yapıtlarını kendi anlayışları uyarınca değerlendiriyorlar. Demirtaş'ın bir yapıtıyla ilgili gösteride iki partiden birkaç kadının yan yana oturması bile önemli bir tartışma konusu oluyor.

Demirtaş'ın ilk öykü kitabı **Seher**'i sıkıntıyla okumuştum. Nedeni ise kitabın edebiyat kalitesi olarak vasatın üzerine çıkmaması ama büyük ilgi görmesiydi. Sorun Kürt kadınlarını anlatmak ise, geçmişte bunu çok kişi değişik yönlerden yapmıştı, mesela Suzan Samancı gibi... Politik olarak fazlasıyla bilinen bir ismin öykü kitabı yazmasının çok ilgi çekmesi şaşırtıcı bir olay değildir. Aynı metni bilinmeyen bir isim yazsaydı adı herhalde anılmazdı; kitabı değil çok sayıda baskı yapmak, ilk baskısı bile tükenmezdi. İnsanlar yazılardan çok yazan nedeniyle kitabı alıyorlar ve bu da normaldir. Bütün yazarlar biraz tanınıncaya kadar aynı süreçten geçerler. Orhan Pamuk'un ilk romanı **Cevdet Bey ve Oğulları** yayınlandığı zaman Milliyet Gazetesi Roman Ödülü'nü kazanmıştı ama bu onun elde kalan nüshalarının hurda kağıtçıya satılmasını engellememişti. Daha sonra durum farklılaştı, "Orhan Pamuk ne yazsa okunur" anlayışı hakim oldu. Orhan Pamuk Nobel Edebiyat Ödülü almadan önce de durum böyleydi, ardından iyice gelişti.

İsmin tanınmış olması önemlidir, çok sayıda insan kitap alırken önce yazana bakar.

Demirtaş **Seher**'den önce de tanınmış bir isim olduğu için durum özellikle böyledir.

Kişinin edebiyat yapıtının ilgi görmesi için daha önce mutlaka edebi alanda tanınmış olması gerekmez.

Edebiyatın e'sinden anlamayanların kitapları edebi yönden eleştirmek yerine konuyu olmayacak yerlere çekmeye çalışmaları düzeylerine uygun bir davranıştır. Mesela Hürriyet gazetesindeki bir yazara göre kitabın adı olan **Seher** acaba canlı bomba Seher'i mi anlatmaktadır? Değil ise neden o kadını da anlatmamıştır?

Yaklaşım ve soru kişinin düzeyini yeterince gösteriyor ama bu düzey o kadar yaygın ki...

İki romanımla ilgili olarak bunu iki defa yaşadım.

İlk romanım **Yolun Sonu** ile ilgili olarak Bursa'dan Selçuk isimli birisi "Kendisini nasıl bu kadar iyi tanıdığımı?" sormuştu.

Romanın ana kahramanının adı Selçuk idi ama gerçek hayatta Devrimci Yol'dan Selçuk adlı birisini tanımadığım gibi Bursa'nın da sadece otobüs garajını görmüştüm.

Edebiyat kişilerinin gerçek hayattaki karşılığını aramak, "acaba bunu mu kastediyor?" diye düşünmek yeni bir yaklaşım değildir.

İkinci örnek daha ilginçtir. İkinci romanım **Güzel Bir Ölüm** bir kişiden acayip tepki gördü: Erdoğan Aydın (gerçek adı bu değil ama yazmayayım). İddiasına göre romanda kendisi anlatılıyordu. Benzerlik olabilir ama hiçbir şeye benzemeyen bir şeyi kimse anlatamaz zaten... Üstelik kitabı yazdığımda kendisini sadece isim olarak biliyordum, bunun ötesinde tanıımıyordum da... Değişik insanlar kendisine bunun roman olduğunu, edebiyat gerçeğiyle hayattaki gerçeğin farklı olduğunu anlatmaya çalışmışlar ama nafile... Konu bir dönem beni de meşgul etti, ardından üzerinde durmamaya karar verdim. Silahlı mücadele hareketinin değişik kesimlerinden gelmiş insanlarız. O bir dönemi kapatmışsa ve edebiyat formunda bile olsa kendisine bunu şöyle ya da böyle hatırlatacak hiçbir şeyden hoşlanmıyorsa, kendisi bilir. Benim de böyle bir hatırlatma yapmaya ne niyetim ne de ihtiyacım var. Böyle bir niyetim olsaydı bunu edebiyat aracılığıyla yapmazdım.

Kişi olarak iki romana konu olduğumu biliyorum, bir tanesi hapisshaneden kaçışımla ilgiliydi. “Şurası doğru, burası yanlış” gibi şeyler söylemedim çünkü böyle değerlendirme yapılamayacağını biliyordum.

Tekrar Demirtaş'ın edebiyat yapıtlarına dönersek...

“Demirtaş'ın yazmasını kaldıramıyorlar, kıskanıyorlar” gibi bir yaklaşım konunun anlaşılmadığını gösterir. Demirtaş politika yapıyor ve karşısındakiler de düzeylerine uygun olarak, başka türlüünü yapmak ellerinden gelmediği için onu eleştiriyorlar. Eleştirdikçe de onun politikasına daha fazla dikkat çekiyorlar ama hezeyanları o derecede ki bunu fark etmiyorlar.

Bizdeki politikacı tipi –yandaş yazarları da dahil- böyledir; okumaz ya da okusa bile edebiyat gibi önemli bir alana karşı ilgisizdir, dolayısıyla doğru dürüst eleştiri de yapamaz.

Süleyman Demirel okurdu ama özellikle politik analiz ve politik anı kitaplarını okurdu.

Özal, kendisi söylemişti, en sevdiği kitap Red Kit idi. Buradan kültür düzeyini anlamak mümkündür.

François Mitterrand iyi bir edebiyat okuruydu; o kadar ki bizde henüz fazla tanınmayan Orhan Pamuk'a dikkat çekmişti.

İster sağcı olun ister solcu, üst düzey politika iyi bir genel kültür gerektirir.

Demirtaş benzeri görülmemiş şekilde politika yapıyor ve biraz da rakipleri sayesinde bu konuda oldukça başarılıdır.

